

Podkôrníkovité
(Coleoptera: Scolytidae)
v Tichej doline

2005 - 2008

**Peter Zach, Branislav Kršiak,
Ján Kulfan, Katarína Vargová**

Ústav ekológie lesa SAV Zvolen

Po víchrici v Tichej doline v novembri 2004

Štruktúra spoločenstiev podkôrníkovitých a jej časovo-priestorové zmeny.

Medziročná dynamika podkôrníkovitých v porastových štruktúrach smreka s rôznou intenzitou ovplyvnenia vetrom.

Nárazové (bariérové) lapače

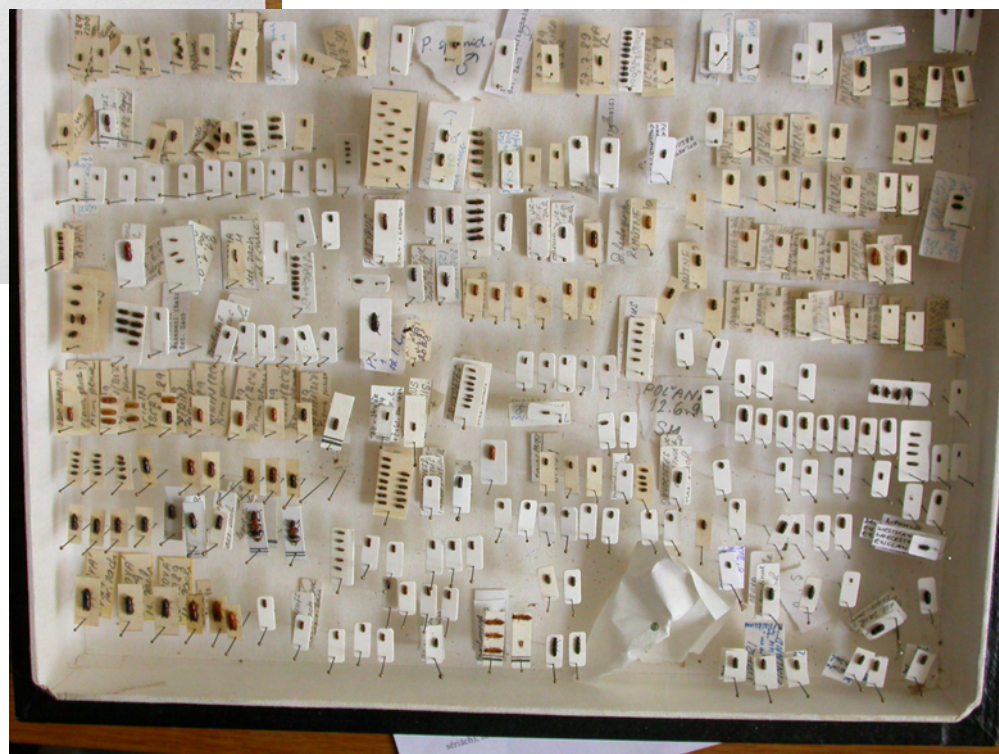
**Silno ovplyvnený
les, 95-100%
stromov
poškodených
vetrom (n = 7)**

**Čiastočne
ovplyvnený les,
30 - 40% stromov
poškodených
vetrom (n = 7)**

**Les neovplyvnený
vetrom – kontrola
(n = 7)**

Dominancia početnosti podkôrníkovitých (2005-2008)

Druh		Počet jedincov (N)	Dominancia početnosti (%)
<i>Phthorophloeus spinulosus</i>	Pht spi	14	0,2
<i>Xylechinus pilosus</i>	Xyl pil	20	0,2
<i>Dendroctonus micans</i>	Den mic	2	0,0
<i>Hylurgops glabratus</i>	Den mic	20	0,2
<i>Hylurgops palliatus</i>	Hyl pal	1932	24,0
<i>Hylastes cunicularius</i>	Hyl cun	309	3,8
<i>Polygraphus poligraphus</i>	Pol pol	900	11,2
<i>Polygraphus subopacus</i>	Pol sub	9	0,1
<i>Crypturgus pusillus</i>	Cry pus	1	0,0
<i>Crypturgus hispidus</i>	Cry his	7	0,1
<i>Crypturgus cinereus</i>	Cry cin	134	1,7
<i>Dryocoetes autographus</i>	Dry aut	360	4,5
<i>Dryocoetes hectographus</i>	Dry hec	9	0,1
<i>Dryocoetes alni</i>	Dry aln*	7	0,1
<i>Pityogenes chalcographus</i>	Pit cha	1430	17,8
<i>Ips amitinus</i>	Ips ami	139	1,7
<i>Ips typographus</i>	Ips typ	1172	14,6
<i>Orthotomicus laricis</i>	Ort lar	65	0,8
<i>Pityophthorus pityographus</i>	Pit pit	31	0,4
<i>Cryphalus abietis</i>	Cry abi	9	0,1
<i>Xyloterus lineatus</i>	Xyl lin	1457	18,1
<i>Xyloterus domesticus</i>	Xyl dom*	19	0,2
<i>Xyleborus dispar</i>	Xyl dis*	1	0,0
Všetky druhy		8047	100

2005 - 2008

N = 8047 jedincov, S = 23 druhov

Podkôrnikovité na smreku

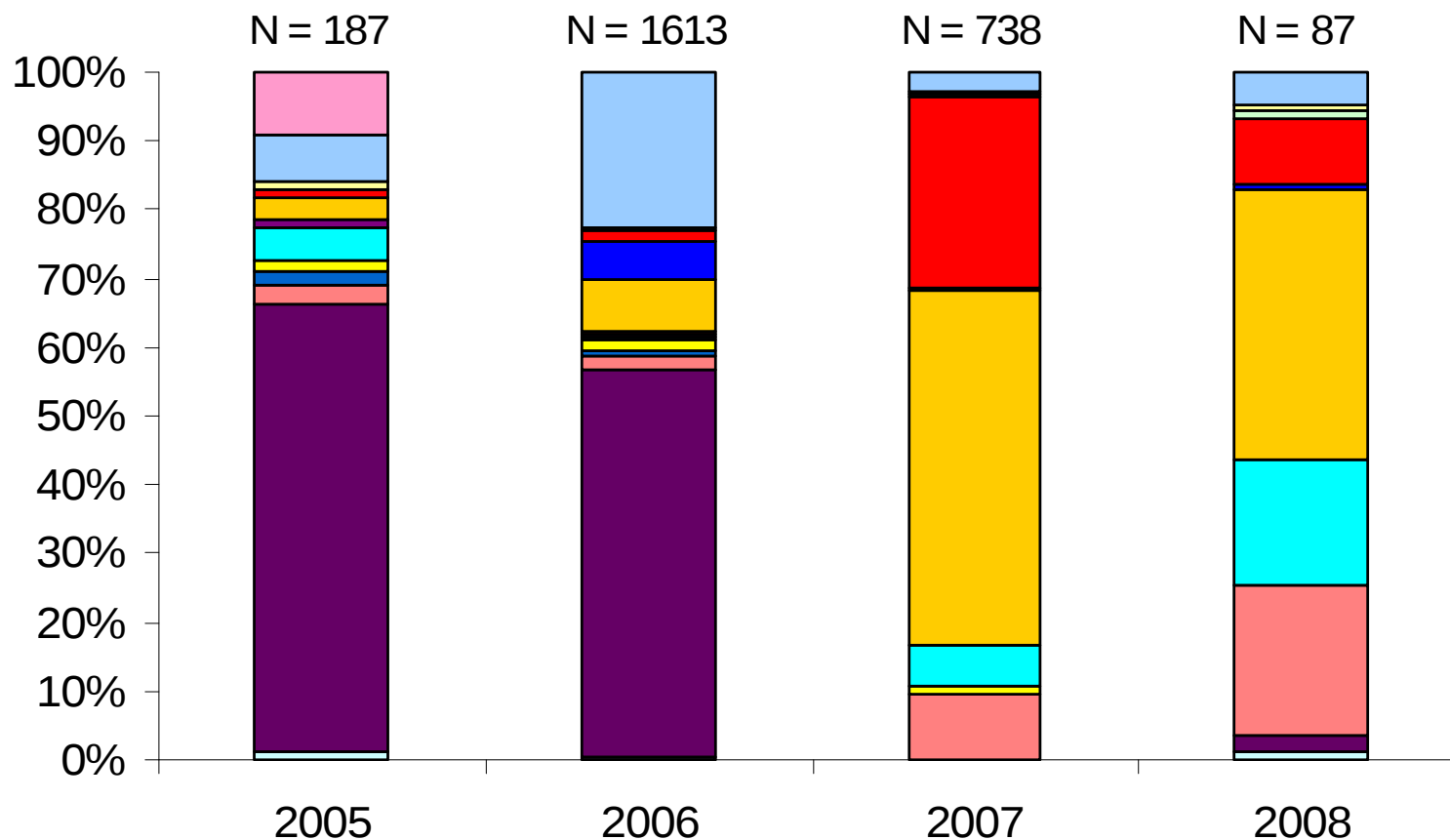
8020 jedincov (99,7%), 20 druhov

Podkôrnikovité na iných drevinách

(*Alnus incana*, *Sorbus aucuparia*)

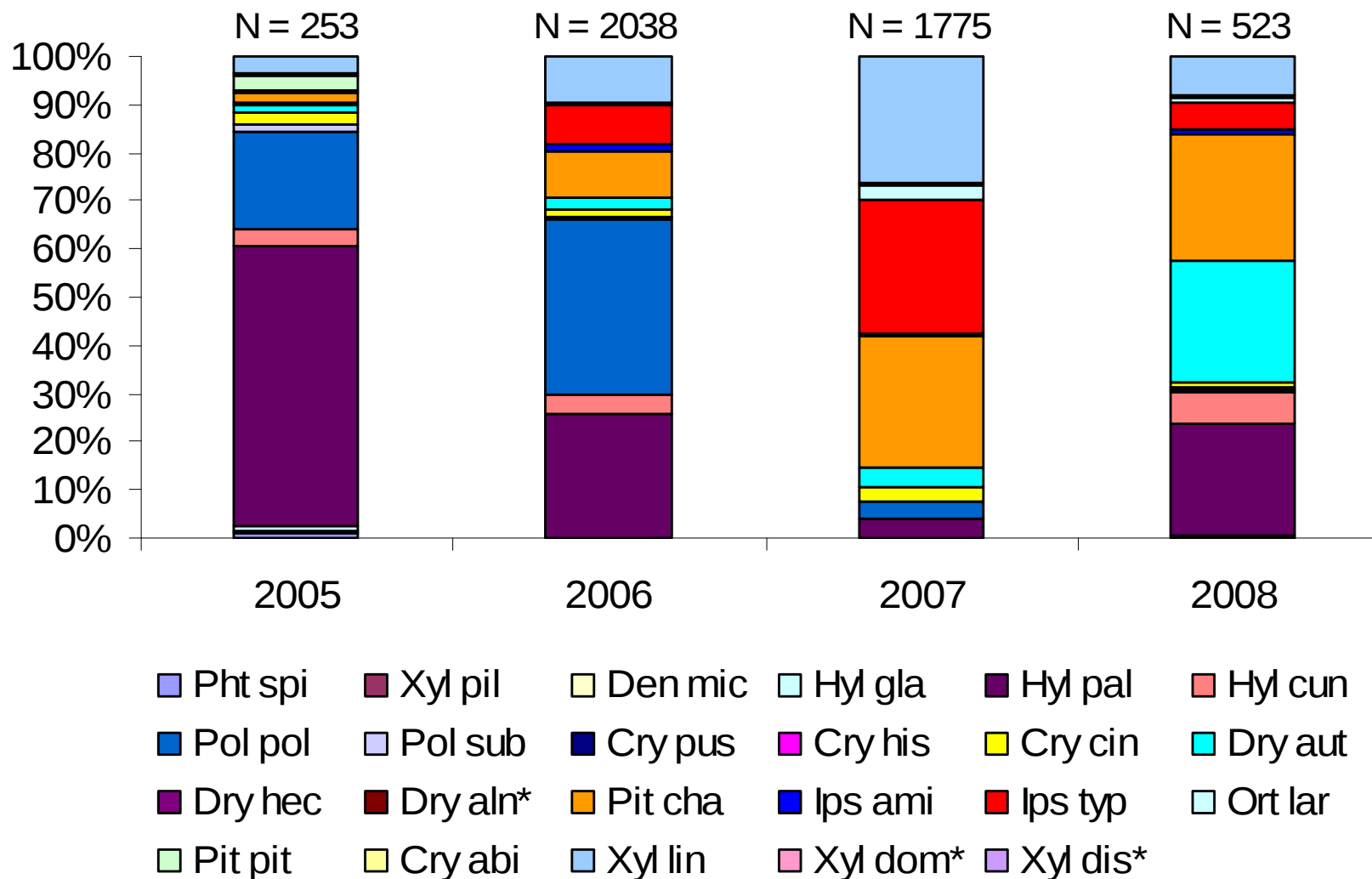
21 jedincov (0,3%), 3 druhy

Silno ovplyvnený les

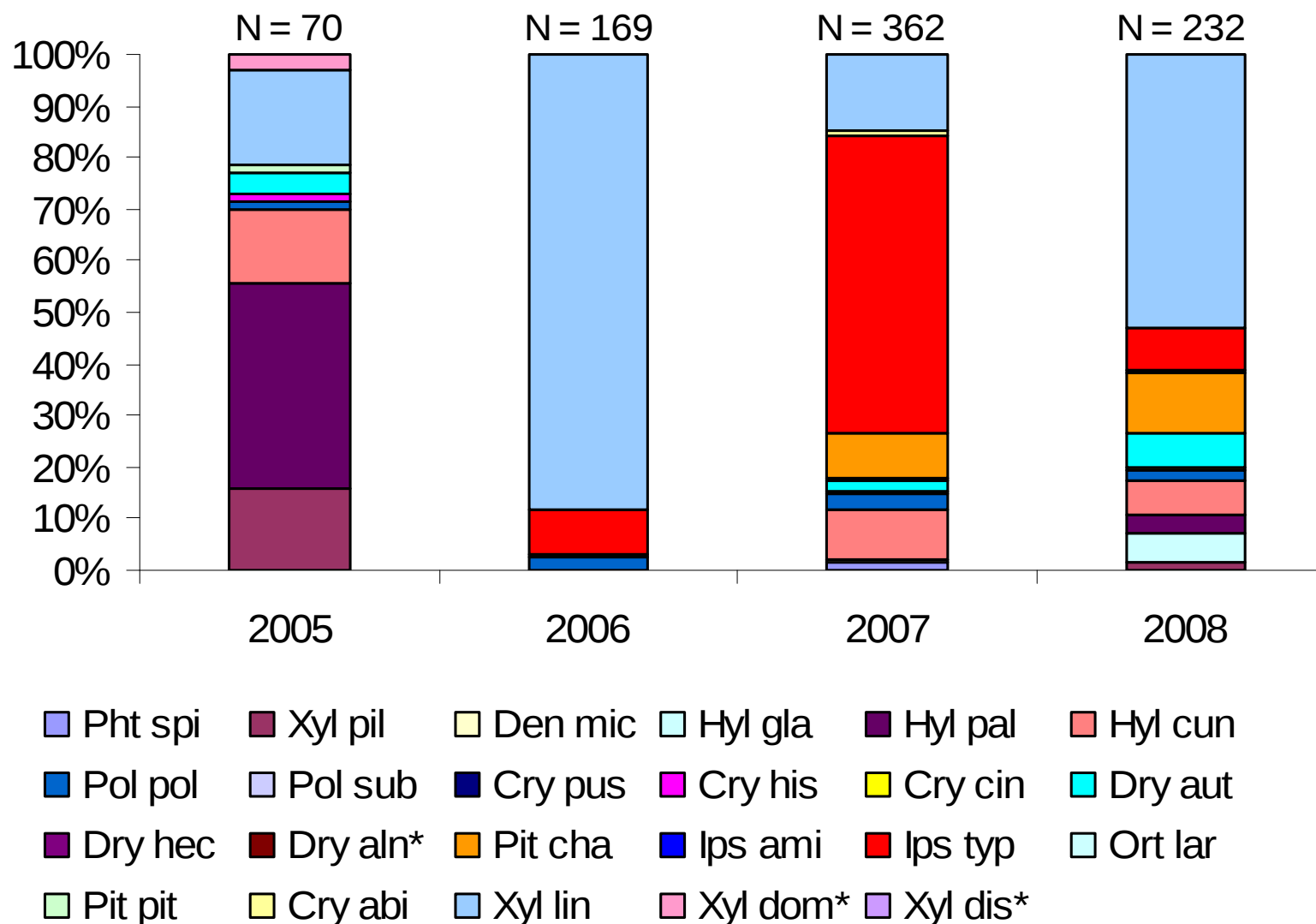

Pht spi	Xyl pil	Den mic	Hyl gla	Hyl pal	Hyl cun
Pol pol	Pol sub	Cry pus	Cry his	Cry cin	Dry aut
Dry hec	Dry aln*	Pit cha	Ips ami	Ips typ	Ort lar
Pit pit	Cry abi	Xyl lin	Xyl dom*	Xyl dis*	

Čiastočne ovplyvnený les

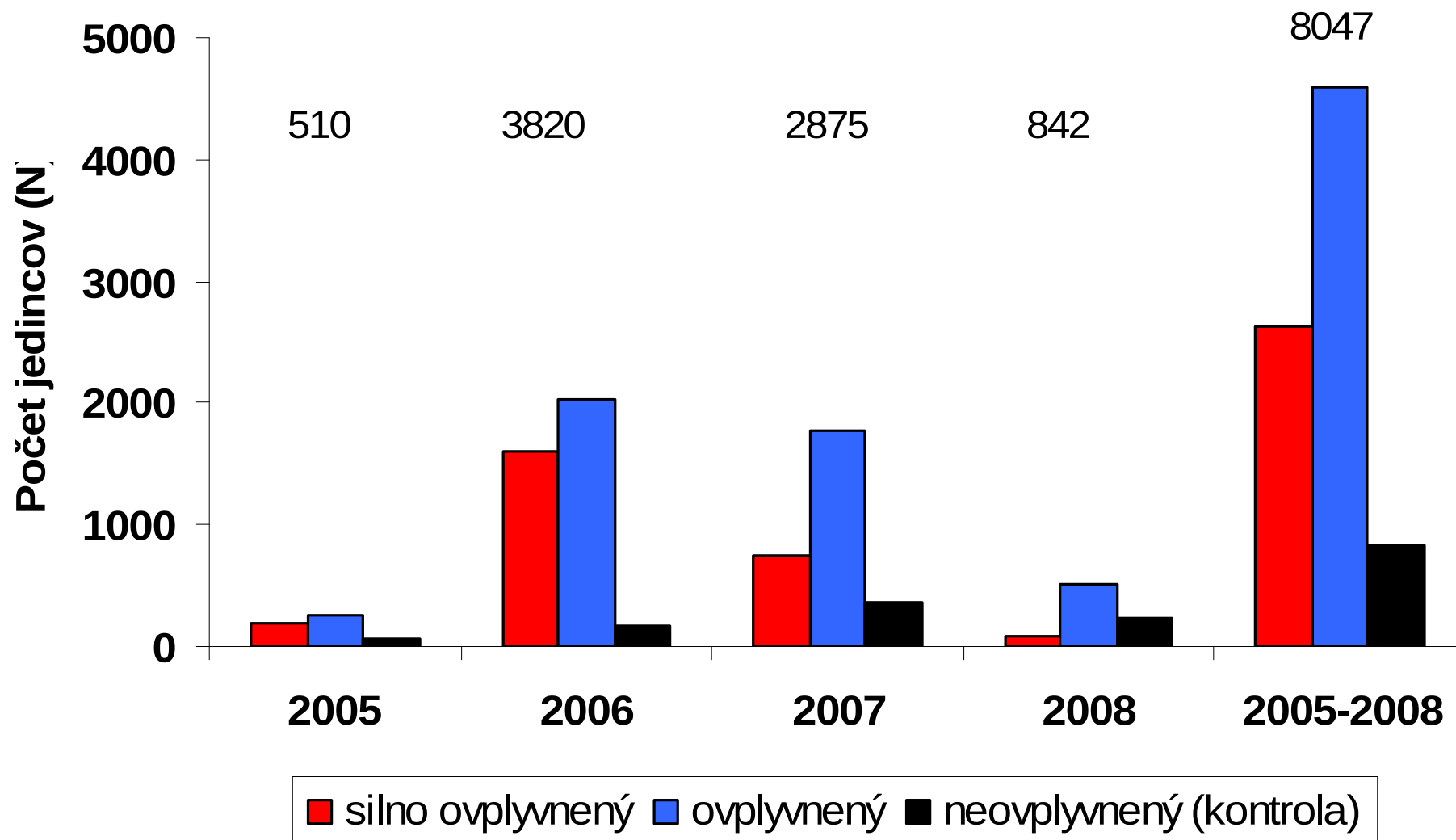
Neovplyvnený les (kontrola)

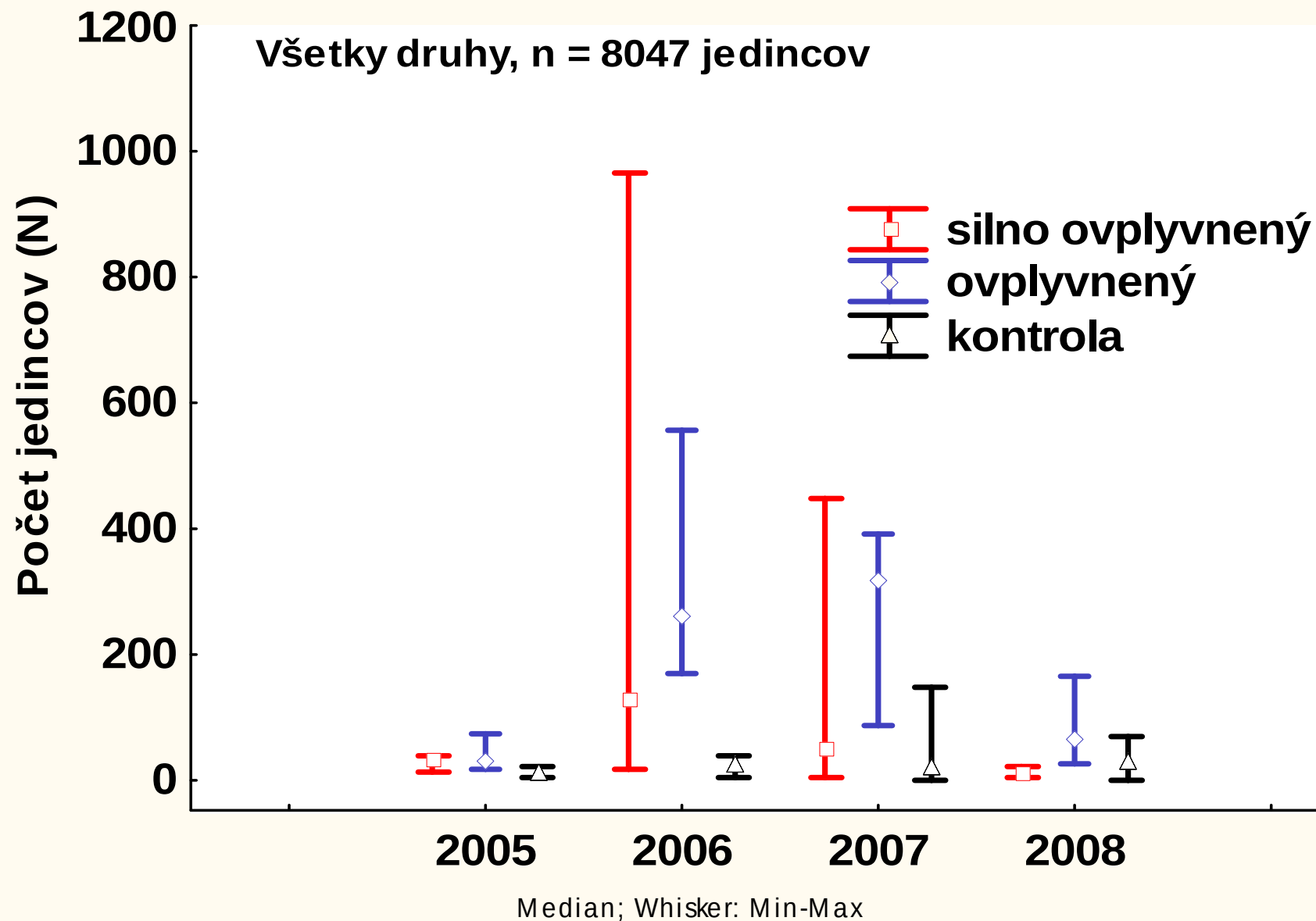
Všetky druhy podkôrníkovitých

- Nárast početnosti v 2. roku po víchrici (2006), pokles početnosti v 3. (2007) a 4. roku (2008), početnosť v 4. roku (2008) ostáva ešte stále vyššia ako v 1. roku (2005).
- Každoročne najvyššia početnosť podkôrníkovitých vo vetrom čiastočne ovplyvnenom lese.
- Veľká variabilita početnosti ($x_{\min} - x_{\max}$) podkôrníkovitých vo vetrom silno ovplyvnenom lese.
- Početnosť podkôrníkovitých vo vetrom silno ovplyvnenom lese výrazne klesá v 3. roku, v ovplyvnenom lese až v 4. roku po víchrici. Vo vetrom neovplyvnenom lese len mierne zvyšovanie početnosti podkôrníkovitých.

Podkôrníkovité - všetky druhy

Podkôrníkovité – všetky druhy

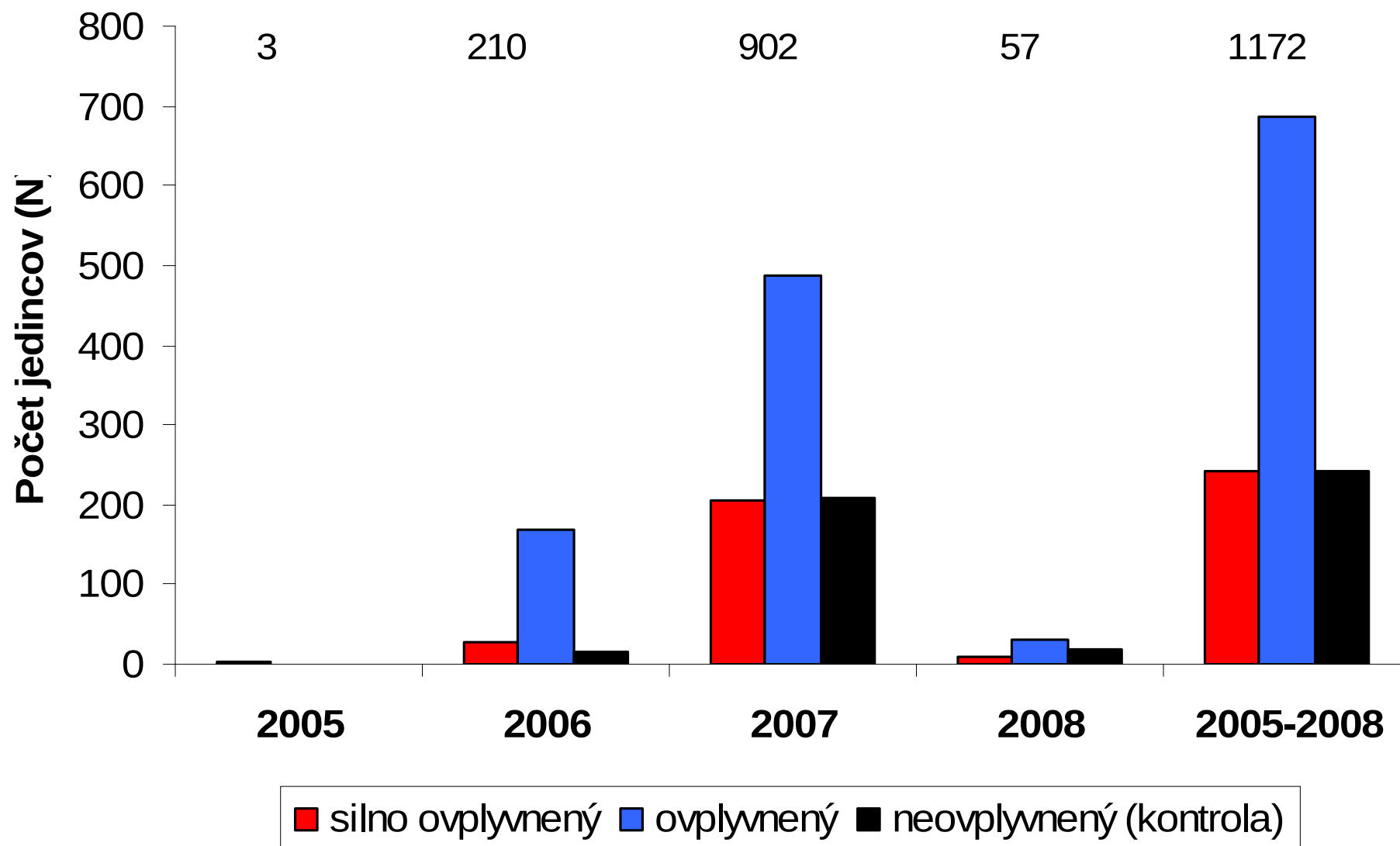

Ips typographus

Pityogenes chalcographus

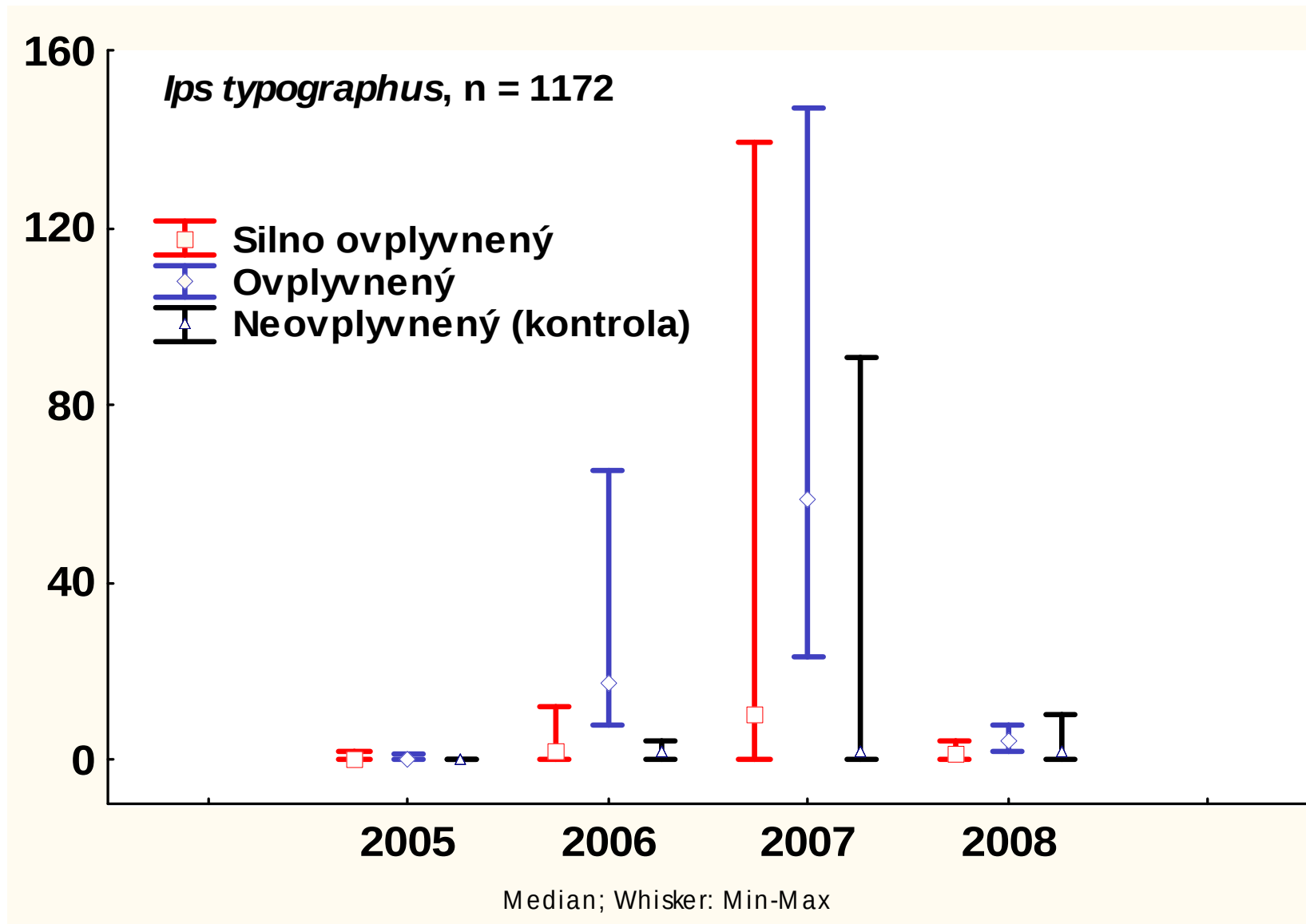
- Prudký nárast početnosti v 2. roku po víchrici (2006) pokračuje aj v 3. roku (2007), výrazný pokles početnosti až v 4. roku (2008), ale stále viac ako v 1. roku (2005).
- Každoročne najvyššia početnosť vo vetrom čiastočne ovplyvnenom lese.
- V 3. roku po víchrici výrazné zvýšenie početnosti v čiastočne ovplyvnenom lese, mierne zvýšenie v silno ovplyvnenom lese.
- Veľká variabilita početnosti ($x_{\min} - x_{\max}$) v porovnávaných porastových štruktúrach.

Lykožrút smrekový *Ips typographus*

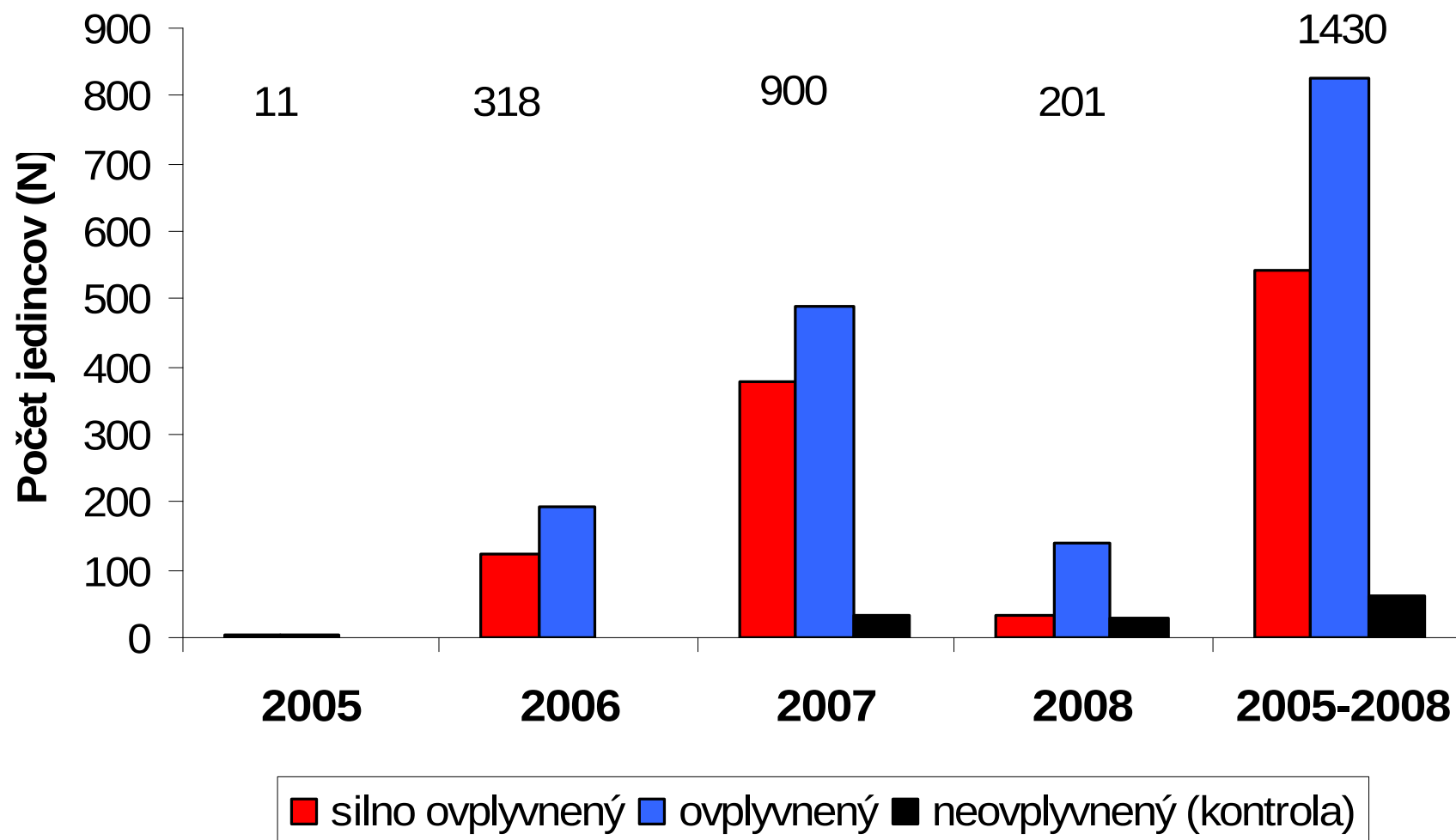

Lykožrút smrekový

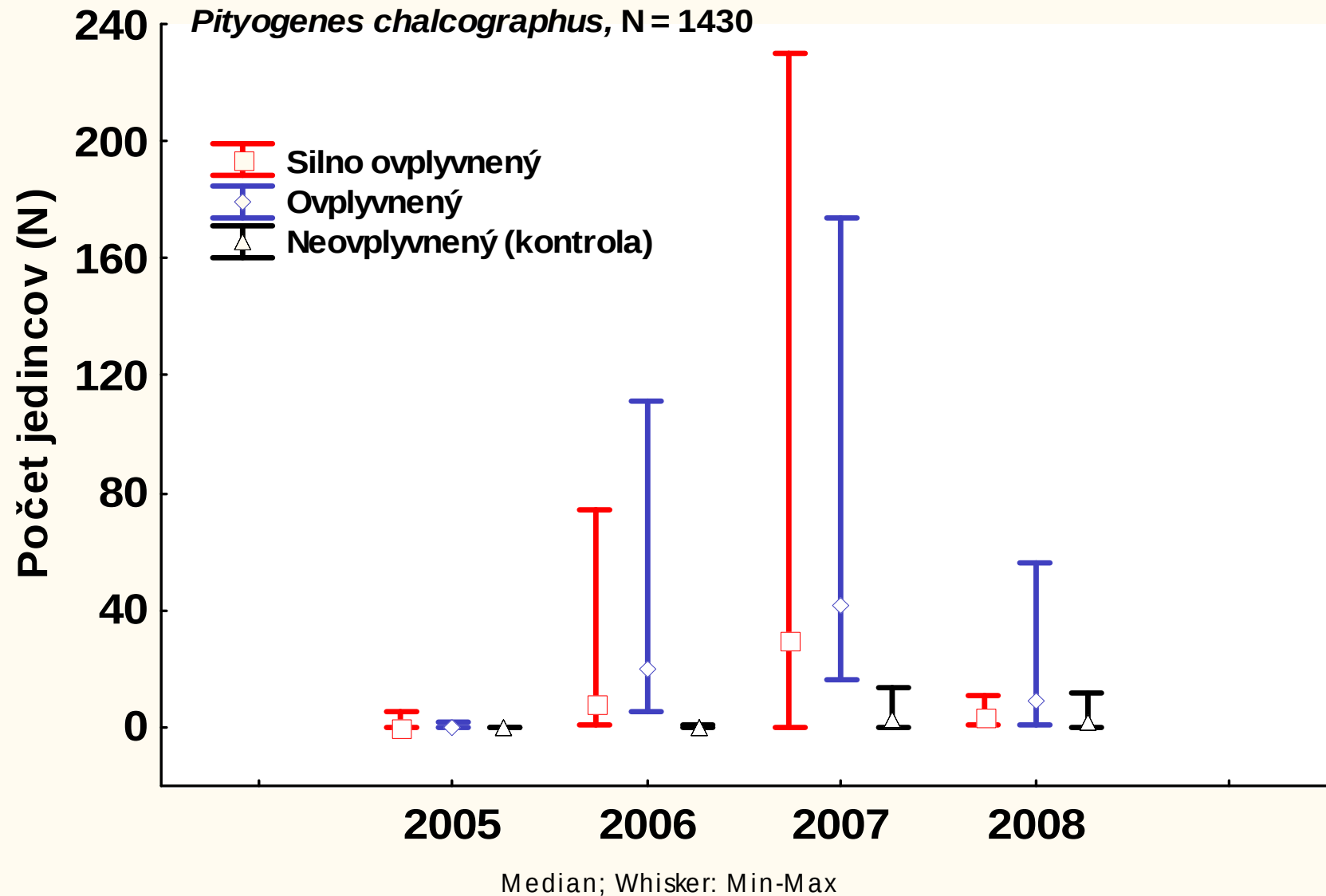
Ips typographus

Lykožrút lesklý *Pityogenes chalcographus*

Lykožrút lesklý *Pityogenes chalcographus*

Platnosť výsledkov

- Tichá dolina – ústie doliny Kôprovica v rokoch 2005-2008, podobný vývoj situácie možno očakávať i na ďalších lokalitách Tatier postihnutých vetrovou kalamitou v novembri 2004, ako i následnými vetrovými kalamitami v zimnom období
- Dolná vrstva (etáž) smrekového lesa (vzhľadom na umiestnenie lapačov)

Ďakujeme za pozornosť

